

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. gegužės 12 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko (pranešėjas), Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė) ir Dalios Vasarienės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Saugima“ kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. sausio 19 d. sprendimo peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Saugima“ ieškinį atsakovams viešajai įstaigai CPO LT, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui dėl sprendimo panaikinimo, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, atsakovų pusėje uždaroji akcinė bendrovė „Saugos gidas“, institucija, teikianti išvadą byloje, Viešųjų pirkimų tarnyba.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių tiekėjų pasiūlymų vertinimą, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė
UAB „Saugima“ (toliau – ir ieškovė, tiekėja) kreipėsi į teismą, prašydama pripažinti neteisėtu bei panaikinti atsakovės VŠĮ CPO LT (toliau – ir atsakovė, įgaliotoji perkančioji organizacija, perkančioji organizacija) 2020 m. rugsėjo 3 d. sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą dėl pirkimo objekto 8-os dalies.
3. Ieškovė nurodė, kad atsakovė VŠĮ CPO LT vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 83 straipsnio 1 dalimi, pagal atsakovo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro (toliau – ir Ekstremalių sveikatai situacijų centras) suteiktą įgaliojimą vykdo asmens apsaugos priemonių viešąjį pirkimą Nr. 499244 (toliau – Pirkimas). Pirkimu Ekstremalių sveikatai situacijų centras siekė įsigyti asmens apsaugos priemonių, įskaitant ir vienkartinės kaukės (Pirkimo objekto 8-a dalis). Ieškovė pateikė pasiūlymą dėl Pirkimo objekto 8-os dalies, tačiau atsakovė VŠĮ CPO LT 2020 m. rugsėjo 3 d. sprendimu jį atmetė. Nesutikdama su sprendimu dėl pasiūlymo atmetimo, ieškovė atsakovei pateikė pretenziją, kurioje paaiškino, kad jos pateiktas pasiūlymas atitinka visus Pirkimo dokumentų reikalavimus. Vienintelis dokumentas, kuriame yra nurodytas pakavimas po 50 vnt., yra su pasiūlymu per klaidą pateiktas ne tas gamintojo dokumento vertimas iš anglų kalbos. Perkančioji organizacija 2020 m. rugsėjo 9 d. priėmė sprendimą atmesti ieškovės pretenziją, argumentuodama tuo, kad ieškovė, pateikdama pretenziją, teikė naujus duomenis ir netinkamą pasiūlymą mėgina padaryti tinkamą. Ieškovė 2020 m. rugsėjo 10 d. pateikė atsakovei pakartotinę pretenziją, šią perkančioji organizacija atsisakė nagrinėti.
4. Ieškovė paaiškino, kad siūlė gamintojos užsienio bendrovės „HuBei HongKang Protective Products Co., LTD“ vienkartinės kaukės „HKFM001“. Kartu su pasiūlymu pateikė: gamintojos dokumentų kopijas anglų kalba, patvirtinančias siūlomų prekių atitikti Pirkimo sąlygų 2 priedo techninės specifikacijos pirkimo objekto 8-os dalies (toliau – Techninės specifikacijos 8-a dalis) 1.8 punkto reikalavimui, t. y. kad siūlomos vienkartinės kaukės yra supakuotos po 10 vnt.; neaktualų pakės aprašymą, kuriame nurodoma, kad kaukės supakuotos po 50 vnt. Nurodė, kad, teikdama pasiūlymą, padarė techninę klaidą, pateikdama neaktualų dokumentą – vertimą, tačiau kartu su pasiūlymu pateikti originalūs gamintojos dokumentai patvirtina siūlomų prekių atitikti nustatytam reikalavimui, t. y. kad prekės yra supakuotos po 10 vnt. Pазymėjo, kad jos siūlomos prekės atitinka Pirkimo sąlygų reikalavimus ir tai patvirtina jos pasirengti siūlomų prekių pavyzdžiai.
5. Ieškovės vertinimu, atsakovė nepagrįstai teikė prioritetą ne originaliam gamintojos parengtam dokumentui, o netiksliam jo vertinimui ir tokiu būdu pažeidė skaidrumo imperatyvą, įpareigojantį įgaliotąją perkančiąją organizaciją, reikalavusią kartu su pasiūlymu pateikti gamintojo parengtus katalogus ir siūlomų prekių techninių charakteristikų aprašymus, laikytis savo pačios nustatytų sąlygų ir tiekėjų pasiūlymus vertinti išimtinai pagal Pirkimo dokumentus. Kadangi ieškovė kartu su pasiūlymu pateikė dokumentus, kurie patvirtina pasiūlymo atitikti Pirkimo dokumentų reikalavimams, atsakovė privalėjo leisti ieškovei ištaisyti nustatytą techninę vertimo (o ne originalaus gamintojos dokumento) neatitiktį.
6. Be to, ieškovė nurodė, kad sprendime atmesti jos pasiūlymą dėl neatitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 2 punkto reikalavimui („prekės turi atitikti EN14683 (arba lygiavertio) standarto reikalavimus“) atsakovė nurodė, kad tiekėjas nepateikia dokumentų, įrodančių, jog siūlomas gaminytis atitinka šį reikalavimą. Ieškovė paaiškino, kad ši atsakovės VŠĮ CPO LT pozicija yra nepagrįsta, nes atsakovė tiesiog ignoruoja ieškovės kartu su pasiūlymu pateiktą siūlomų prekių testo ataskaitą, kurioje patvirtinta siūlomų prekių atitikti standartui EN14683.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. lapkričio 4 d. sprendimu ieškinį tenkino – pripažino neteisėtu ir panaikino perkančiosios organizacijos 2020 m. rugsėjo 3 d. sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą.

8. Teismas nustatė, kad atsakovė atmetė ieškovės pasiūlymą dėl jo neatitikties dviem Techninės specifikacijos 8-os dalies reikalavimams: 1) 1.8 punktui – *supakuotos ne daugiau kaip po 10 vnt.*, nes su pasiūlymu pateiktoje dokumentacijoje gamintoja nurodė, jog prekės supakuotos po 50 vnt.; 2) 2 punktui – *turi atitikti EN14683 (arba lygiavertčio) standarto reikalavimus*, nes ieškovė nepateikė duomenų, įrodančių, kad siūlomas gaminytis atitinka šį reikalavimą.
9. Pirmosios instancijos teismas nesutiko su atsakovų ir trečiojo asmens procesiniuose dokumentuose nurodytais argumentais, kad iš ieškovės pateikto gamintojos originalaus dokumento turinio neįmanoma nustatyti, kokiam konkrečiai gaminiui jis išduotas, nes jame nėra nurodytas joks konkretus siūlomos prekės modelis, todėl šis dokumentas neatitinka Pirkimo sąlygų 1 priedo pasiūlymo formos 3 lentelėje esančio 11 punkto reikalavimo. Teismas nusprendė, kad atsakovai ir trečiasis asmuo šiuo pasiūlymo atmetimo pagrindu negali remtis, kadangi atsakovė ieškovės pasiūlymą atmetė dėl jo neatitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 ir 2 punktų reikalavimams, bet ne pasiūlymo neatitikties Pirkimo sąlygų 1 priedo pasiūlymo formos 3 lentelėje esančio 11 punkto reikalavimui. Dėl tos pačios priežasties teismas nevertino ir Ekstremalių sveikatai situacijų centro nurodyto ieškovės pasiūlymo atmetimo pagrindo – kad su pasiūlymu nebuvo pateiktas galiojantis CE sertifikatas.
10. Teismas nesutiko su atsakovų argumentu, kad iš ieškovės pateiktų dokumentų nebuvo galima nustatyti, ar pateikti dokumentai atitinka Pirkimo sąlygų reikalavimus. Teismas nustatė, kad į bylą pateikti ieškovės su pasiūlymu teikti dokumentai patvirtina pasiūlymo atitiktį Techninės specifikacijos 8-os dalies 2 punkto reikalavimui (turi atitikti EN14683 standarto reikalavimus). Šie dokumentai yra: 1) ieškovės pagal Pirkimo sąlygas užpildyta Pirkimo techninė specifikacija, be kita ko, patvirtinanti, kad vienkartinės kaukės atitinka EN14683 standartą; 2) gamintojos užsienio bendrovės „HuBei HongKang Protective Products Co., LTD“ originalus dokumentas anglų kalba, kurio 1.7 papunktyje yra nurodyta, kad vienkartinės kaukės atitinka EN 14683 standartą; 3) laboratorijos „Pony Test“ pavyzdžių bandymo protokolas Nr. BOYFI1WR823167L1 anglų ir kinų kalbomis, kuriame nurodyta, jog šios vienkartinės kaukės atitinka EN14683:2019 standartą; 4) prekės įpakavimo nuotrauka, kurios viršuje nurodyta „EN 14683 TYPE II“. Todėl pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad įgaliojanti perkančioji organizacija neturėjo jokio pagrindo atmesti ieškovės pasiūlymo dėl jo neatitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 2 punkto reikalavimui.
11. Dėl pasiūlymo atmetimo dėl jo neatitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui (*prekės supakuotos po 10 vienetų*) pirmosios instancijos teismas nurodė, kad iš byloje esančių ieškovės pagal Pirkimo sąlygas užpildytą techninę specifikacijos su patvirtinimu, jog prekės supakuotos po 10 vnt., taip pat iš ieškovės parengtų siūlomų prekių pavyzdžių (prekių supakavimo nuotraukų) bei prekių gamintojos užsienio bendrovės „HuBei HongKang Protective Products Co., Ltd“ originalaus dokumento anglų kalba matyti, jog siūlomos prekės supakuotos po 10 vienetų. Teismo vertinimu, nors ieškovė pateikė aiškiai klaidingą šio dokumento vertimą į lietuvių kalbą, t. y. vertimą ne teikto, o kito dokumento, kuriame nurodyta, jog kaukės supakuotos po 50 vnt., šio dokumento pateikimas negali būti laikomas prekės neatitikties Pirkimo sąlygų reikalavimams patvirtinimu. Iš išverstų dokumento turinio ir apimties matyti, jog tiekėjos pateiktas vertimas neatitinka originalaus gamintojos dokumento turinio ne tik dėl kaukių skaičiaus dėžutėje, bet ir dėl savybių bei reikalavimų apimties.
12. Teismas pažymėjo, kad su pasiūlymu ieškovė pateikė visus dokumentus, patvirtinančius pasiūlymo atitiktį Pirkimo reikalavimams, todėl, esant akivaizdžiai originalaus gamintojos dokumento ir šio dokumento vertimo neatitiktį, įgaliojanti perkančioji organizacija, vadovaudamasi VPĮ 55 straipsnio 9 dalimi, turėjo pareigą prašyti tiekėjos patikslinti, papildyti arba paašškinti savo pasiūlymą. Nagrinėjamu atveju toks patikslinimas nebūtų laikomas pasiūlymo pakeitimu, nes tiekėja būtų ne pildžiusi, tikslinusi savo pasiūlymą iš esmės, bet būtų ištaiusi redakcinio pobūdžio trūkumą, t. y. būtų pateikusi pateikto, o ne kito dokumento vertimą į lietuvių kalbą. Remdamasis tuo, pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad atsakovės sprendimas dėl pasiūlymo atmetimo pažeidžia pareigą pasiūlymus vertinti turiningai, taip pat tiekėjos pažeistų teisių veiksmingos gynybos, viešųjų pirkimų skaidrumo ir lygiateisiškumo principus.
13. Dėl atsakovės argumento, kad ieškovės pasiūlymo atmetimą lėmė ne siūlomo modelio nenurodymas apskritai, o siūlomo modelio nenurodymas techninių reikalavimų atitikties dokumentuose, pirmosios instancijos teismas pažymėjo, jog pagal Pirkimo sąlygų 1 priedo pasiūlymo formos 3 lentelės 11 punktą iš tiekėjų buvo reikalaujama pateikti gamintojo parengtus katalogus ir siūlomų prekių techninių charakteristikų aprašymus, kuriuose turi aiškiai matyti, kad aprašomas būtent tiekėjo pasiūlyme nurodytas prekės modelis. Pagal nurodytą reikalavimą nėra reikalaujama visuose teikiamuose dokumentuose nurodyti prekės modelį, bet reikalaujama, jog iš pateiktų dokumentų matytųsi, kad aprašomas būtent tiekėjo pasiūlyme nurodytas prekės modelis. Tai, kad su ieškovės pasiūlymu pateiktame originaliame gamintojo dokumente nenurodytas prekės modelis, negali būti pasiūlymo atmetimo priežastimi, nes ieškovės kartu su pasiūlymu pateiktų dokumentų visuma, vertinant juos turiningai, leidžia suprasti, kad aprašomas būtent ieškovės pasiūlyme nurodytas prekės modelis, taip pat leidžia nustatyti siūlomos prekės modelį.
14. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal trečiojo asmens, nepareikšiančio savarankiškų reikalavimų, apeliacinį skundą, 2021 m. sausio 19 d. sprendimu panaikino Vilniaus apygardos teismo 2020 m. lapkričio 4 d. sprendimą ir priėmė naują sprendimą – ieškovės ieškinį atmetė.
15. Teisėjų kolegija nesutiko su ieškovės pozicija, kad jos su pasiūlymu pateikti dokumentai patvirtina pasiūlymo atitiktį Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui dėl veido kaukių pakavimo po 10 vnt. Konstatavo, kad šiuo klausimu pirmosios instancijos teismo motyvai dėl įgaliosios perkančiosios organizacijos pareigos turiningai vertinti ieškovės pateiktus dokumentus pažeidimo pripažinti nepagrįstais.
16. Vienintelis dokumentas, kuriame nurodoma, kad veido kaukės supakuotos po 10 vnt., yra ieškovės su pasiūlymo dokumentais pateikta gamintojos techninė specifikacija anglų kalba. Tačiau, teisėjų kolegijos vertinimu, šis dokumentas negali būti vertinamas kaip įrodymas, pagrindžiantis ieškovės siūlytą veido kaukių pakavimo reikalavimą atitiktį Pirkimo dokumentų reikalavimui, kad kaukės turi būti supakuotos po 10 vnt., nes šiame dokumente nenurodomas veido kaukių modelis, tik pažymima, kad tai trijų sluoksnių veido kaukė, o skiltyje *Manufacturer, Model* pateikiamas tik gamintojas. Gamintojo techninėje specifikacijoje nesant duomenų apie kaukių modelį, nėra galimybės įsitikinti, kad ieškovės siūlytos gamintojos užsienio bendrovės „HuBei HongKang Protective Products Co., LTD“ vienkartinės kaukės (modelis „HKFM001“) atitinka būtent gamintojos techninėje specifikacijoje anglų kalba nurodytus parametrus (įskaitant pakavimo galimybes).
17. Kitų objektyvių, ne savo pačios parengtų dokumentų, kurie patvirtintų, kad jos siūlomos kaukės yra supakuotos po 10 vnt., ieškovė kartu su pasiūlymu nepateikė. Tiek laboratorijos „Pony Test“ pavyzdžių bandymo protokolas, tiek gamintojos techninės specifikacijos vertimas į lietuvių kalbą (ieškovės teigimu, pateiktas per klaidą), kuriuose yra nurodytas vienkartinis kaukių modelis „HKFM001“, patvirtina veido kaukių supakavimą po 50 vnt. dėžutėje. Vien ieškovės užpildyta pasiūlymo techninė specifikacija, kurioje pažymima apie pasiūlymo atitiktį Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui, negali būti vertinama kaip objektyvus įrodymas, pagrindžiantis ieškovės siūlomą vienkartinį kaukių atitiktį Pirkimo dokumentų reikalavimams, nesant kitų šią aplinkybę objektyviai galinčių pagrįsti dokumentų.
18. Remdamasi tuo, teisėjų kolegija nusprendė, kad ieškovės pateiktas netinkamas gamintojos techninės specifikacijos vertimas negali būti kvalifikuojamas kaip redakcinio pobūdžio ištaisyti klaida. Ieškovė tuo atveju, jeigu jai būtų pasiūlyta ištaisyti šią neatitiktį, būtų privalėjusi pateikti ne tik naują gamintojos techninės specifikacijos vertimą, bet ir pačią gamintojos techninę specifikaciją, nes pateiktojoje nebuvo nurodytas siūlomų kaukių modelis, o klaidingu įvardijamame vertime – ir reikalaujama sąlyga, kad siūlomos veido kaukės yra supakuotos po 10 vnt. (žr. taip pat šios nutarties 16–17 punktus). Toks patikslinimas būtų lėmęs, kad ieškovės pasiūlymas iš neatitinkančio Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimo taptų jį atitinkančiu, o tai yra draudžiama.
19. Teisėjų kolegija konstatavo, kad įgaliojanti perkančioji organizacija nepagrįstai nevertino ieškovės kartu su pasiūlymu pateiktos laboratorijos „Pony Test“ atlikto bandymo ataskaitos Nr. BOYFI1WR823167L1, dėl to nepagrįstai pripažino, kad ieškovės pasiūlymas neatitinka Techninės specifikacijos 8-os dalies 2 punkto reikalavimo. Vis dėlto teisėjų kolegija vertino, kad nagrinėjamu atveju šis pažeidimas nelemia

perkančiosios organizacijos sprendimo atmesti ieškovės pasiūlymą panaikinimo, nes šis pasiūlymas buvo pagrįstai atmestas dėl jo neatitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui.

III. Kasacinio skundo teisiniai argumentai ir atsiliepimų į juos teisiniai argumentai

20. Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. sausio 19 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. lapkričio 4 d. sprendimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 20.1. Apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pagal kurią turiningojo vertinimo principas yra taikomas tuomet, kai, formaliai vertinant tiekėjo pasiūlymą, yra neaiškumų, tačiau, turiningai vertinant tiekėjo pasiūlymo visumą, galima spręsti, kad neaiškumai yra formalūs; tokiu atveju yra kolizijos situacija tarp pateikto pasiūlymo turinio ir formalų neatitikčių; jeigu formalų neaiškumų ar trūkumų nebūtų, tai nebūtų ir poreikio spręsti kolizijos situacijos bei teikti pirmenybę turiningajam pasiūlymo vertinimui prieš formalų pasiūlymo vertinimą.
- 20.2. Apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pagal kurią su pareiga vadovautis turininguoju pasiūlymo vertinimu yra nesuderinama situacija, kai tam, kad būtų pritaikytas turiningasis pasiūlymo vertinimo principas, yra reikalaujama, kad kartu nebūtų ir formalų trūkumų; nagrinėjamu atveju apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad įgaliotoji perkančioji organizacija pagrįstai atmetė tiekėjos pasiūlymą Pirkimo procedūrose dėl to, kad viename iš tiekėjos pasiūlymą sudarančių dokumentų – gamintojos techninės specifikacijos aprašyme – nebuvo nurodytas siūlomas prekės modelis, dėl to esą įgaliotoji perkančioji organizacija negalėjo įsitikinti, jog gamintoja pateikė tiekėjos siūlomos prekės patvirtinimus, nors, anot ieškovės, pagal tiekėjos su pasiūlymu pateiktą dokumentų visumą neabejotinai buvo galima nustatyti tikrąjį tiekėjos pasiūlymu siūlomos prekės modelį ir tai, kad gamintojos pateikiami patvirtinimai yra teikiami būtent dėl tiekėjos siūlomos prekės modelio.
- 20.3. **Apeliacinės instancijos teismas formalų trūkumų buvimu pagrindė pareigos laikytis turiningojo pasiūlymo vertinimo nebuvimą; tokia praktika paneigia pačią turiningojo pasiūlymo vertinimo pareigą, nes suteikia galimybę perkančiajai organizacijai reikalauti formalų reikalavimų nurodymo, ignoruojant pateikto pasiūlymo turinį ir esmę; todėl apeliacinės instancijos teismas netinkamai sprendė dėl pasiūlymo turinio ir formos pusiausvyros, suteikė nepagrįstą prioritetą formalų reikalavimų pažeidimui, bet ne turiningajam tiekėjos pateiktų dokumentų ir duomenų visumos vertinimui ir tokiu būdu nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos, pagal kurią viešųjų pirkimų procedūrų formalizavimas yra pateisinamas tiek, kiek tai padeda siekti viešųjų pirkimų tikslų ir nepažeidžia viešųjų pirkimų principų.**
- 20.4. Apeliacinės instancijos teismui suteikus prioritetą formaliam tiekėjo pasiūlymo vertinimui, buvo atmestas ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas, o Pirkimo laimėtoju paskelbtas kito tiekėjo (trečiojo asmens) pasiūlymas, kuriuo siūlomas tos pačios gamintojos tas pats prekės modelis, tik 30 proc. brangiau; tokiu būdu ne tik pažeistas turinio viršenybės prieš formą principas, bet ir neužtikrintas viešųjų pirkimų tikslas racionaliai naudoti valstybės biudžeto lėšas (VPĮ 17 straipsnio 2 dalies 1 punktą).
21. Atsiliepimu į ieškovės kasacinį skundą atsakovė VŠĮ CPO LT prašo atmesti kasacinį skundą ir palikti nepakeistą apeliacinės instancijos teismo sprendimą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 21.1. Netgi ieškovės nurodomu būdu absoliutinant būtent turiningojo pasiūlymų vertinimo principą bei ignoruojant ieškovės pasiūlymo formos trūkumus, vienareikšmiškai įsitikinti, kad pasiūlytas produktas atitinka Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimą, trūksta objektyvių duomenų; priešingai, iš visos dokumentacijos turinio objektyviai galima pagrįsti tik tai, kad pasiūlyta prekė neatitinka įpakavimo reikalavimų, nes jos pakuotė yra būtent 50 vnt.
- 21.2. Ieškovės pasiūlymo dokumentacijos trūkumai nėra formalūs, negali būti ignoruojami ir netgi atliekant turiningąjį pasiūlymų vertinimą suponuoja faktą, jog siūlomas produktas neatitinka Pirkimo techninių reikalavimų; kitaip sakant, būtent turiningasis vertinimas, o ne jo netaikymas leidžia konstatuoti, kad siūlomas produktas neatitinka Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimo dėl įpakavimo dydžio.
- 21.3. Nei ieškovės akcentuojama aplinkybė, jog pasiūlymas teikiamas tik dėl vienos prekės, nei su pasiūlymu pateikta techninių charakteristikų savideklaracija savaime nepaneigia reikalaujamuose pateikti dokumentuose pačios ieškovės nurodytos informacijos, jog jos siūlomas produktas „HKFM001“ yra pakuojamas po 50 vnt.; tam, kad būtų galima paneigti pačios ieškovės nurodytą įpakavimo dydį bei įrodyti visiškai kitą prekės įpakavimo techninę charakteristiką (pašalinti objektyviai nustatytą trūkumą), būtini nauji duomenys.
- 21.4. Apeliacinės instancijos teismas objektyviai, visapusiškai ir išsamiai įvertino kiekvieną su ieškovės pasiūlymu pateiktą dokumentą bei dokumentų visumą (atliko turiningą pasiūlymo dokumentų vertinimą) ir jokių aspektų nepažeidė viešųjų pirkimų teisės aiškinimo ir taikymo taisyklių.
- 21.5. Yra neginčytina, kad perkančiosios organizacijos turi siekti, jog prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai; tačiau nurodytas siekis jokių būdu negali būti suabsoliutintas ir juo negali būti pateisinamas kitų imperatyviųjų VPĮ nuostatų nesilaikymas; atitinkamai ekonominė nauda, kurią perkančioji organizacija gautų laimėtoju išrinkusi mažiausią kainą pasiūliusį tiekėją (šiuo atveju ieškovę), *per se* (savime) nėra svarbesnė už skaidrų viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą ir tiekėjų sąžiningo varžymosi užtikrinimą.
22. Atsiliepimu į ieškovės kasacinį skundą trečiasis asmuo, nepareišiantis savarankiškų reikalavimų, atsakovų pusėje UAB „Saugos gidai“ prašo atmesti ieškovės kasacinį skundą ir palikti nepakeistą apeliacinės instancijos teismo sprendimą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 22.1. Apeliacinės instancijos teismas ieškovės pasiūlymą vertino turiningai ir jokių būdu nesuformulavo teisės aiškinimo ir taikymo taisyklės, kad turiningasis pasiūlymų vertinimo principas taikomas tik tuo atveju, jeigu pasiūlyme nėra trūkumų; nagrinėjamu atveju būtent ieškovė netinkamai aiškina ir taiko kasacinio teismo praktiką dėl turiningojo pasiūlymų vertinimo, nes sąmoningai ignoruoja aplinkybę, kad teismų praktikoje yra aiškiai konstatuota, jog turiningasis pasiūlymų vertinimas turi ribas ir negali pateisinti aiškiai viešojo pirkimo sąlygų reikalavimų neatitinkančio pasiūlymo pripažinimo tinkamu ar tuo labiau laimėjusiu.
- 22.2. Ieškovė kartu su pasiūlymu nepateikė jokių Pirkimo sąlygose reikalaujant dokumentų, kurie pagrįstų jos siūlomo pirkimo objekto – vienkartinį kaukių – atitikimą Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui; todėl, netgi remiantis turininguoju pasiūlymų vertinimo principu, nei atsakovė VŠĮ CPO LT, priimdama sprendimą dėl pasiūlymo atmetimo, nei apeliacinės instancijos teismas, priimdamas skundžiamą sprendimą, jokių būdu negalėjo konstatuoti ieškovės pasiūlymo atitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punktui.
- 22.3. Ieškovė, kartu su pasiūlymu nepateikusi jokių Pirkimo sąlygose reikalaujant dokumentų, kurie pagrįstų jos siūlomo pirkimo objekto – vienkartinį kaukių – atitikimą Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui, netgi remdamasi turininguoju pasiūlymų vertinimo principu, negalėjo pašalinti nurodytų pasiūlymo trūkumų, nes tai būtų prieštaravę tiek imperatyviosioms VPĮ 55 straipsnio 9 dalies nuostatoms, tiek nuosekliai kasacinio teismo praktikai dėl pasiūlymo siaurąja prasme tikslinimo.

- 22.4. Aplinkybė, kad ieškovės pasiūlymo kaina buvo mažesnė nei trečiojo asmens, pasiūliusio tos pačios gamintojos ir to paties modelio vienkartinės kaukes bei pripažinto Pirkimo laimėtoju, pasiūlymo kaina, neturi absoliučiai jokios teisinės reikšmės, vertinant ieškovės pasiūlymo neatitiktį Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui; atitinkamai Pirkimo sąlygų reikalavimų neatitikusio ieškovės pasiūlymo atmetimas jokių būdu nelėmė nei racionalaus lėšų naudojimo imperatyvo (VPĮ 17 straipsnio 2 dalies 1 punktą) pažeidimo, nei nukrypimo nuo šiuo klausimu suformuotos kasacinio teismo praktikos.
23. Atsiliepimu į ieškovės kasacinį skundą atsakovas Ekstremalių sveikatai situacijų centras prašo atmesti kasacinį skundą ir palikti nepakeistą apeliacinės instancijos teismo sprendimą. Atsiliepinas į kasacinį skundą grindžiamas argumentais, iš dalies tapachais nurodytiems trečiojo asmens, nepareiškančio savarankiškų reikalavimų, atsiliepime į kasacinį skundą. Taip pat atsakovas nurodė, kad sutinka su nurodytame trečiojo asmens atsiliepime išdėstytais argumentais ir juos palaiko.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl bylos nagrinėjimo kasacine tvarka ribų

24. Nagrinėjamoje byloje šalių ginčas kilo dėl įgaliosios perkančiosios organizacijos sprendimo atmesti ieškovės pasiūlymą tiekti vienkartinės medicinos veido kaukes dėl jo esminių neatitikčių tam tikroms Pirkimo sąlygoms.
25. Šalys, *inter alia* (be kita ko), nesutaria, ar pateiktas ieškovės pasiūlymas atitinka Techninės specifikacijos, kuri yra sudedamoji Pirkimo sąlygų dalis, 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimą, kad medicinos kaukės turi būti supakuotos ne daugiau kaip po 10 vnt. Ieškovės manymu, jos pasiūlymas atmestas formaliais pagrindais, neįvertinus pasiūlymo dokumentų visumos. Bylą nagrinėjusių teismų procesiniai sprendimai šiuo klausimu skirtingi: pirmosios instancijos teismas šią ieškinio dalį tenkino – pripažino, kad pasiūlymas atmestas nepagrįstai, tuo tarpu apeliacinės instancijos teismas, atvirkščiai, šią ieškinio dalį atmetė (dėl Techninės specifikacijos 8-os dalies 2 punkto atitikties teismas nusprendė, kad ginčijamas perkančiosios organizacijos sprendimas buvo neteisėtas).
26. Kasaciniame skunde keliama klausimai dėl perkančiosios organizacijos pareigos tiekėjo pasiūlymą vertinti laikantis turiningojo vertinimo principo, pagal kurį turinys turi prioritetą prieš formą, dėl tiekėjo pasiūlymo siaurąja prasme neatitikties pirkimo sąlygų reikalavimams kvalifikavimo kaip esminio pasiūlymo trūkumo ir jo įtakos atmetant tiekėjo pasiūlymą. Tarp šalių nėra ginčo, kad tiekėjos pasiūlymas turėjo atitikti vieną iš esminių Pirkimo sąlygų – Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimą, kad pakuotėje turi būti ne daugiau kaip 10 vnt. medicinos kaukių. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad kasaciniame skunde *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) nekeliamas klausimas dėl įgaliosios perkančiosios organizacijos pareigos pagal VPĮ 55 straipsnio 9 dalies nuostatą kreiptis į ieškovę su prašymu tikslinti, papildyti pastarosios pateiktą pasiūlymą vykdymo.
27. Šiame kontekste pažymėtina, kad dokumentų turiningasis vertinimas ir tiekėjų galimybė tikslinti pasiūlymus nėra visiškai tapachios teisinės kategorijos, jos aktualios skirtingose situacijose. Turiningasis pasiūlymų vertinimas pirmiausia aktualus tuomet, kai iškyla poreikis spręsti dėl pasiūlymų atitikties, t. y. ar formalus jo trūkumas leidžia nustatyti tikrąjį jo turinį (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-495/2013 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką). Jei konkrečiu atveju konstatuojama, kad nustatytas trūkumas jo neįtaisius neleidžia nustatyti pasiūlymo atitikties viešojo pirkimo sąlygoms, t. y. susiduriama su turiningojo vertinimo ribomis (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. birželio 20 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-333/2014), turi būti sprendžiama dėl galimybės tiekėjui pagal VPĮ (45 straipsnio 3 dalis, 55 straipsnio 9 dalis) nustatytą trūkumą pašalinti (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 19 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-468-469/2018 75, 79, 84 punktus).
28. [CPK 353 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Tai reiškia, kad kasacinės bylos nagrinėjimo ribas apibrėžia kasacinio skundo argumentai, peržengti kasacinio skundo ribas teismas turi teisę tik tuo atveju, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeisti asmens, visuomenės ar valstybės interesai ([CPK 353 straipsnio](#) 2 dalis). Teisėjų kolegija, nagrinėjamoje byloje nenustačiusi pagrindų peržengti kasacinio skundo ribas, nutartyje pasisakys tik dėl jame keliamų ieškovės argumentų, susijusių su jos pasiūlymo atitikties turininguoju vertinimu.

Dėl tiekėjo pasiūlymo vertinimo

29. Kasacinio teismo praktika dėl tiekėjų pasiūlymų vertinimo yra nuosekli. Ji pradėta plėtoti dar iki VPĮ naujos redakcijos įsigaliojimo (2017 m. liepos 1 d.), tačiau kasacinio teismo išaiškinimai nurodytu klausimu yra aktualūs taikant ir šiuo metu galiojančios bei šalių ginčui aktualios redakcijos VPĮ nuostatas.
30. VPĮ ir kituose teisės aktuose įtvirtinti reikalavimai tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek tiekėjams yra nustatyti ne tam, kad kaip savitiksles būtų atliktos formalios procedūros, kuriose perkančiųjų organizacijų ir tiekėjų veiksmai atitiktų teisės normas ar atitinkamas pirkimo sąlygas (pvz., dokumento formos reikalavimus), o siekiant viešųjų pirkimų tikslo, išplaukiančio iš VPĮ 17 straipsnio ir viešųjų pirkimų reguliavimo; viešųjų pirkimų teisių santykių formalizavimas svarbus tiek, kiek tai padeda siekti viešųjų pirkimų tikslų ir nepažeidžia viešųjų pirkimų principų; tiekėjų veiksmų ir perkančiosios organizacijos sprendimų turiningasis vertinimas, atsižvelgiant į viešųjų pirkimų principus ir tikslus, turi viršenybę prieš formalumus (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 16 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. e3K-3-369-916/2017](#) 47 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
31. Kasacinio teismo ne kartą pabrėžtas turinio viršenybės prieš formą principas viešuosiuose pirkimuose vertinant tiek tiekėjų veiksmus, tiek ir perkančiosios organizacijos veiksmus bei jos sprendimų teisėtumą visose viešojo pirkimo procedūrose. Jo esmė – formalizuotas viešųjų pirkimų procedūrų reguliavimas neturi viršenybės prieš perkančiosios organizacijos ir tiekėjų veiksmus, jei šie atitinka teisės normų ir viešo konkurso sąlygų esmę ir jomis siekiamus tikslus. Šis principas ypač aktualus vertinant, ar perkančioji organizacija pagrįstai atmetė tiekėjo pasiūlymą dėl jame aptiktų trūkumų ar netikslumų, t. y. ar tinkamai sprendė dėl tiekėjo pasiūlymo turinio ir formos pusiausvyros (žr. pirmiau nurodytos kasacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-468-469/2018 68, 70 punktus ir pastarajame punkte nurodytą kasacinio teismo praktiką).
32. Tiekėjų veiksmų ir perkančiosios organizacijos sprendimų (turiningasis) vertinimas, atsižvelgiant į viešųjų pirkimų principus ir tikslus, turinčius viršenybę prieš formalumus, turi ribas. Pavyzdžiui, teismai, nustatę tiekėjo pasiūlymo trūkumą, negali konstatuoti jo atitikties pirkimo sąlygoms, jei kitos aplinkybės neleidžia nustatyti tikrojo jo turinio, kurį būtų galima įvertinti pagal VPĮ normas ir tikslus (žr., pvz., pirmiau nurodytą

kasacinio teismo nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-495/2013](#) ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką). Tiekėjo pasiūlymo nustatyto trūkumo turinčiasis vertinimas iš esmės reiškia ne tiekėjo įvertintą klaidos ignoravimą, o pasiūlymo turinio atitikties (kai tai tiekėjo yra pagrįsta) iškeltiems reikalavimams nustatymą, nepriklausomai nuo to, kad pasiūlymas neatitinka atitinkamų formos kriterijų (pavyzdžiui, reikalaujama informacija nurodyta, tačiau ne toje pasiūlymo dalyje, kaip buvo nustatyta). Tokiu būdu ir atsiskleidžia turinio viršenybės prieš formą principas.

33. Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl ieškovės pasiūlymo atitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui ir įgaliosios perkančiosios organizacijos veiksmų teisėtumo, vertino ieškovės pirmosios instancijos teismui pateiktą įrodymų (pasiūlymo ir su juo pateiktų dokumentų), be kita ko, ir tų, kurie surašyti anglų kalba, turinį. Apeliacinės instancijos teismas ieškovės pasiūlymo atitiktį Pirkimo sąlygoms analizavo aplinkybių – kas yra tiekėjas siūlomų vienkartinį veido kaukių gamintojas, koks jų modelis ir jų pakuotė – pagrindu. Ištyręs ir įvertinęs byloje surinktus įrodymus, apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad vienintelis dokumentas, kuriame yra visi šie trys esminiai duomenys, yra pačios ieškovės pagal Pirkimo sąlygų Techninės specifikacijos reikalavimus užpildytas pasiūlymas (pasiūlymo forma) perkančiajai organizacijai. Kitų objektivių, ne pačios ieškovės parengtų dokumentų, kurie patvirtintų, jog ieškovės pasiūlyme nurodytos gamintojos užsienio bendrovės „HuBei HongKang Protective Products Co., LTD“ medicininės veido kaukės (modelis „HKFM001“) yra supakuotos ne daugiau kaip po 10 vnt., ieškovė kartu su pasiūlymu nepateikė. Apeliacinės instancijos teismo nuomone, pasiūlymo trūkumai esminiai (žr. šios nutarties 16, 17 punktus). Teisėjų kolegija, įvertinusi nurodytas apeliacinės instancijos teismo išvadas, neturi pagrindo joms nepritarti.
34. Aplinkybė, kad buvo vertinta kartu su tiekėjo pasiūlymu pateiktų dokumentų visuma, neapsiribojant kurio nors iš pateiktų dokumentų vertinimu ir (ar) nesuteikiant neproporcingos reikšmės kuriam nors iš dokumentų, teikia pagrindą daryti išvadą, jog nei įgaliojanti perkančioji organizacija, nei byla išnagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas neteikė pranašumo formai prieš turinį. Apeliacinės instancijos teismas, be jau nurodytos ieškovės pasiūlyme užpildytos Pirkimo techninės specifikacijos, analizavo šiuos dokumentus: gamintojos siūlomos prekės techninių charakteristikų aprašymą anglų kalba, pačios ieškovės pripažįstamą kaip klaidingą šio dokumento vertimą į lietuvių kalbą, laboratorijos „Pony Test“ pavyzdžių bandymo protokolą.
35. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į tai, kad vienas pagrindinių ieškovės argumentų, susijusių su originalaus dokumento vertimo trūkumu, kelia pagrįstą abejonę, ir šios nebuvo įtikinamai ir patikimai paaiškintos procese (pavyzdžiui, kad gamintojos atitinkamo modelio prekės yra pakuojamos tik po 10 vnt., bet ne, esant reikalui, po 50 vnt.). Iš tiesų ieškovė neįrodė, kad pasiūlymo trūkumą lėmė išimtinai dokumento vertimas, o ne kitos priežastys, juolab kad byloje nenustatyta, kad trečiojo asmens, pasiūliusio tas pačias prekes, pateiktuose dokumentuose buvo įvertintos analogiškos klaidos. Bet kokių atveju aptariama duomenų nesutaptis skirtinguose dokumentuose (angliškame ir lietuviškame variantuose) negali būti kvalifikuojama kaip formali, nesukelianti tikrojo turinio nustatymo problemų.
36. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į jurisprudenciją dėl viešojo pirkimo sąlygų turinio nustatymo taikant sisteminį pirkimo sąlygų aiškinimo kriterijų. Kasacinio teismo konstatuota, kad reikalavimų tiekėjams turinys nustatytinas, *inter alia*, pagal sisteminio pirkimo sąlygų aiškinimo metodą, kurio taikymas turi ribas, šiuo kriterijumi negali būti pateisintas konkurso nuostatų neaiškumas ir vidinis prieštaravimas, jei vidutinis atitinkamos srities tiekėjas objektyviai negali suprasti tikrojo reikalavimo turinio arba įvairūs subjektai jį aiškina skirtingai; su perkančiųjų organizacijų pareiga tiekėjams nustatyti aiškius reikalavimus nedera situacija, kai dalyviai apie atitinkamas sąlygas turėtų spręsti vienu metu vertindami tris skirtingo pobūdžio dokumentus, lyginti šių dokumentų turinį ir skirtumus, o šiuos kvalifikuoti kaip tikslinimą ar spragų bei trūkumų šalinimą (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 6 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-39-690/2015). Teisėjų kolegija vertina, kad analogiško pobūdžio ieškovės pasiūlymo trūkumai suponuoja tapatį negalėjimo nustatyti tikrąjį dokumento turinį išvadą.
37. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis turiningojo tiekėjo pasiūlymų vertinimo principu, negali būti pateisintas ir pašalintas tiekėjo pateikto pasiūlymo ar atskirų jo dalių neaiškumas ir vidinis prieštaravimas. Viešųjų pirkimų pagrindinių principų reikalavimų neatitiktį situacija, kai perkančioji organizacija pripažintų pasiūlymą tinkamu, kai, įvertinus skirtingus prie tiekėjo pasiūlymo pridėtus dokumentus, negalima padaryti vienareikšmės išvados apie tiekėjo pasiūlymo tikrąjį turinį, šiuo atveju – ieškovės siūlomos prekės atitiktį konkrečiam Techninės specifikacijos reikalavimui.
38. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad originaliame prekės techninių charakteristikų aprašyme, pateiktame anglų kalba, nors ir yra nurodyta medicininė kaukių gamintoja užsienio bendrovė „HuBei HongKang Protective Products Co., LTD“ ir kaukių skaičius (10 vnt.) vienoje pakuotėje, tačiau jame nėra nurodytas prekės modelis. Tuo tarpu ne tik ieškovės klaidingu įvardijamas šio aprašymo vertimas į lietuvių kalbą, bet ir laboratorijos „Pony Test“ pavyzdžių bandymo protokolas, kuriuose nurodyta gamintoja ir veido kaukių modelis („HKFM001“), paneigia tiekėjos pasiūlymo atitiktį reikalavimui pakuoti medicininės kaukės ne daugiau kaip po 10 vienetų pakuotėje, nes nurodytose dokumentuose kalbama apie 50 vnt. kaukių pakuotėje (maišelyje, dėžutėje). Taigi nė vienas iš nurodytų dokumentų nei atskirai, nei visi kartu be papildomo paaiškinimo, patikslinimo nepagrindžia ieškovės pasiūlyme nurodytų vienkartinį kaukių atitikties Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui, t. y. kad ieškovės siūlomos pirkti nurodytos gamintojos medicininės kaukės (modelis „HKFM001“) bus pakuotės ne daugiau kaip po 10 vnt.
39. Pagrįsti atsakovės ir trečiojo asmens atsiliepimų į kasacinį skundą argumentai, kad aplinkybė, jog ieškovės pasiūlymo kaina mažesnė nei trečiojo asmens, pasiūliusio tos pačios gamintojos ir to paties modelio vienkartinės kaukės bei pripažinto pirkimo laimėtoju, pasiūlymo kainą, neturi teisinės reikšmės, vertinant ieškovės pasiūlymo atitiktį Techninės specifikacijos 8-os dalies 1.8 punkto reikalavimui. VPI reikalavimas perkančiosios organizacijos siekti, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai, negali pateisinti kitų VPI principų bei imperatyvių nuostatų nesilaikymo. Priešingas aiškinimas neatitiktų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo principų, vykdant viešuosius pirkimus, reikalavimų, taip pat šiuo klausimu suformuotos nuoseklios kasacinio teismo praktikos.
40. Kasacinio teismo ne kartą pasisakyta dėl racionalaus lėšų panaudojimo reikšmės vykdant viešojo pirkimo procedūras; konstatuota, kad spręsti dėl racionalaus lėšų panaudojimo pažeidimo, kai perkančioji organizacija nusprendžia sutartį sudaryti su ne mažiausią kainą (nustačius tokį sutarties sudarymo kriterijų) pasiūliusiu tiekėju, nevertinant kitų procedūrų teisėtumo, t. y. nesiaiškinant, kodėl mažiausią kainą pasiūlęs dalyvis nebuvo pripažintas laimėtoju, nėra pagrindo. Priešingu atveju tiek VPI nuostatos, tiek pirkimo sąlygos, reglamentuojančios viešojo pirkimo procedūras iki laimėtojo, pasiūliusio mažiausią kainą, išrinkimo, netektų prasmės. Teismo pareigai kvalifikuoti viešųjų pirkimų principų pažeidimą ir spręsti dėl iš to išplaukiančių padarinių racionalaus lėšų panaudojimas nedaro įtakos ir nepateisina viešųjų pirkimų principų pažeidimų, t. y. šis tikslas negali būti suabsoliutinamas, paneigiant imperatyviusius viešųjų pirkimų principus, kitus įsaknius VPI reikalavimus. Neteisėtas racionalaus lėšų panaudojimo suabsoliutinimas konstatuotinas tokiu atveju, jei perkančioji organizacija sudarytų sutartį su pirkimo laimėtoju tik dėl jo pasiūlytos mažiausios kainos, pažeisdama VPI nuostatas ir viešųjų pirkimų principus (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 3 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-411/2014](#) ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką).
41. Tuo remdamasi teisėjų kolegija kaip nepagrįstą atmeta ir kasacinio skundo argumentą, kad vykdant ginčijamą Pirkimo dalį neužtikrintas viešųjų pirkimų tikslas racionaliai naudoti valstybės biudžeto lėšas. Ieškovei neįrodžius, kad jos pasiūlymas buvo įvertintas netinkamai, teisiskai nereikšmingas pasiūlymų kainos skirtumo argumentas, kuris, be kita ko, tiesiogiai nesusijęs su pažeistomis subjektyviomis ūkio subjektų teisėmis.

Dėl bylos procesinės baigties

42. Apibendrinama nurodytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad byla išnagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas tinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias tiekėjų pasiūlymų vertinimą, nenukrypo nuo tokio pobūdžio bylose suformuotos

kasacinio teismo praktikos, dėl to ieškovės kasacinis skundas atmetamas.

43. Atmetus ieškovės kasacinį skundą yra panaikinama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegijos 2021 m. vasario 24 d. nutartimi pritaikyta laikinoji apsaugos priemonė – įpareigojimas Ekstremalių sveikatai situacijų centrui nesudaryti viešojo pirkimo sutarties dėl pirkimo objekto 8-os dalies iki bylos išnagrinėjimo šiame teisme, o sutarčiai esant sudarytai, jos vykdymo sustabdymas ([CPK 150 straipsnio](#) 2 dalis, 340 straipsnio 5 dalis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44. Pagal [CPK 93 straipsnio](#) 1 dalies, 98 straipsnio nuostatas bylinėjimosi išlaidos, tarp jų išlaidos advokato pagalbai apmokėti, atlyginamos šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jas priteisiant iš antrosios šalies. Kadangi šioje byloje ieškovės kasacinis skundas atmetamas, tai jos turėtos bylinėjimosi išlaidos, sudarančios sumokėtą žyminį mokestį už kasacinio skundo padavinį ir prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo padavinį bei sumokėtą atlyginimą advokatui už kasacinio skundo parengimą, neatlygintinos.
45. Atsakovė VŠĮ CPO LT atsiliepime į kasacinį skundą išdėsčiusi prašymą priteisti jos naudas kasaciniame teisme patirtų išlaidų atlyginimą iš ieškovės, šių išlaidų dydį patvirtinančių įrodymų iki kasacinės bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos nepateikė. Atsižvelgiant į tai, atsakovės prašymas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą nesprenžiamas ([CPK 98 straipsnio](#) 1 dalis).
46. Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, UAB „Saugos gidas“ prašo priteistiatlyginti bylinėjimosi išlaidas, patirtas sumokėjus advokatui atlyginimą už atsiliepimo į kasacinį skundą surašymą. Pažymėtina, kad trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, veikė atsakovų pusėje, dėl to, atmetus ieškovės kasacinį skundą, yra pagrindas spręsti dėl trečiojo asmens patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo iš ieškovės.
47. Pagal pateiktus įrodymus trečiasis asmuo patyrė 4573,80 Eur atstovavimo išlaidų už atsiliepimo į kasacinį skundą parengimą (2021 m. kovo 31 d. PVM sąskaita faktūra serija NIP, Nr. 44195, 2021 m. balandžio 2 d. mokėjimo nurodymas). Atsižvelgiant į tai, kad prašomas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimo dydis viršija Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu, 7 ir 8.14 punktuose nurodytą dydį (2591,14 Eur (1,7 x 1524,20 Eur (2020 m. 4 ketv.))), trečiojo asmens prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo už procesinio dokumento parengimą tenkinamas iš dalies – trečiajam asmeniui priteistinas kasaciniame teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas mažinamas iki 2591 Eur.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi, 93 straipsniu

nutaria:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. sausio 19 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Priteisti iš ieškovės UAB „Saugima“ (j. a. k. 248238860) trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, UAB „Saugos gidas“ (j. a. k. 302603046) 2591 (du tūkstančius penkis šimtus devyniasdešimt vieną) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Panaikinti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegijos 2021 m. vasario 24 d. nutartimi taikytą laikinąją apsaugos priemonę – įpareigojimą atsakovui Ekstremalių sveikatai situacijų centrui nesudaryti viešojo pirkimo sutarties dėl pirkimo objekto 8-os dalies iki bylos išnagrinėjimo šiame teisme, o sutarčiai esant sudarytai, jos vykdymą sustabdyti.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Artūras Driukas

Sigita Rudėnaitė

Dalia Vasarienė